

KLIPPEØEN

Nr. 1

Februar-marts 2022

Årg. 81

Fotograf Kaare Rasmussen var på pletten, da M/S Hammershus i 1937 blev malet på akrobatisk vis af modige Rønne-malere. Fotografiet er med i bogen *Fotografer på Bornholm 1839-1939*. Tidligere museumsinspektør Ann Vibeke Knudsen har skrevet om fotografierne og den guldgrube af fotografier, hun efter mange års studier har samlet i årets fornemme udgave af *Bornholmske Samlinger*. Mere inde i bladet.

DE BORNHOLMSKE HJEMSTAVNSFORENINGER

København · Helsingør · Hillerød · Roskilde · Næstved · Fyn · Jylland

Husk. Som medlem er man altid velkommen til at deltage i alle syv foreningers arrangementer

Bornholms Hjemstavnssforening af 1942

bornholms-hjemstavnsforening-kbh.dk

Formand: Carlo Holm, Engtoftevej 7, 2.th., 1816 Frederiksberg C., 2043 4146.
carloholm1@live.dk

Kasserer: Bent Christiansen, Sognevange 2 A, Sengeløse, 2630 Taastrup. 2264 3604.
bent_christiansen@mail.dk

Knud Sonne Løvgreen, Maj Allé 124. 2860 Søborg,
tlf. 40456658.

Georg Mogensen, Højstrupparken 35, 1.th., 2625 Vallensbæk, 26670836.

Poul Højegaard, Leen C.1. 2. sal, dør 3. 2630 Høje Taastrup
Tlf.: 40152889.

Aase Jacobsen, Bogtrykkervej 41, 4.tv, 2400 Kbh.NV, 29823914.

Henning Rasmussen, Nyvej 87, 3.mf, 2620 Albertslund 2121 8598.

Gyrithe Varacob, Smakkegårdsvej 83, st. tv. 2820 Gentofte,
tlf. 28108898.

Bornholms Hjemstavnsforening for Helsingør og omegn

Formand: Vibeke Munk, Roret 69, 3070 Snekkersten, 4913 4050, Mobil 2145 1644.
vibeke@munk.mail.dk

Kasserer: Nina Müller, Hyldeblomsthaven 25, 4622 Havdrup 4046 7452, niuf30@gmail.com.

Bornholmerforeningen for Hillerød og omegn

bornholmerforeningen-hillerød.dk

Formand: Jørgen Dam, Hille-rødvejen 9, 3480 Fredensborg, 48476140, mobil 40637526,

Email: jorgen.dam@mail.dk

Kasserer: Bente Jakobsen, Rytterstien 2, 3400 Hillerød, tlf. 5122 7452
bente-finn@jakobsen.mail.dk.

Bornholmerforeningen for Roskilde og omegn

roskildebørnholmerforening.dk

Formand: Anne Grønnegaard, Ravnholt 213 st., Himmelev, 4000 Roskilde, tlf. 22 98 25 96.
formand@roskildebørnholmerforening.dk

Kasserer: Gurli Kofod, Stæregårdsvangen 21. 4550 Asnæs, 5219 9004
Mail: jgkofod@mail.dk.

Bornholmerforeningen for Vestsjællands og Storstrøms amter af 1987

Formand: Svend Hellisen: Torpevej 14, 4160 Herlufmagle 5550 0536,
shla.torpe@dlgtele.dk

Kasserer: Anna Ring Andreasen, Irisvej 41, 4700 Næstved, tlf. 2297 3425 mail: itdata@c.dk

Hjemstavnsforeningen Bornholmerklubben Fyn af 1982

www.bornholmerklubben-fyn.dk

Formand: Finn Mortensen, Rosenvænget 6, 5540 Ullerslev, 5184 9875
i_mortensen@hotmail.com.

Kasserer: Gurli Grønnegaard, Bøgeskovvej 50 5540 Ullerslev, 2261 6705.
gurligroennegaard@gmail.com.

Bornholms Hjemstavnsforening 2000 (Jylland)

bornholmshjemstavn-jylland.dk

Formand: Poul-Erik Nilsson,

Plantagen 22, 8400 Ebeltoft. Tlf.: 51309567.

E-mail: oebo48@mail.dk
Kasserer: Anette Havmøller Bärtel, Vermundsvej 35, 8370 Hadsten, tlf.: 20574622,
e-mail: njbahb@hotmail.com

Hjemstavnsbyen

hjemstavnsbyen-svaneke.dk

Formand: Jørgen Dam, Hille-rødvejen 9, 3480 Fredensborg, 48476140, mobil 40637526,
Email: formand@hjemstavnsbyen.dk

Forretningsfører: Hans-Jørn Green, Solvej 39, 3330 Gørle, tlf. 3035 5025. E-mail: adm@hjemstavnsbyen.dk

Inspektør i Svaneke: Lene Smidt tlf. 2442 6296.

Bornholmernes Hjelpefond

Formand: Wilhelm Lind, Nyvej 4 2.tv., 2600 Glostrup, 5129 5553, wilhelm.lind@privat.dk

Kasserer: Mogens Bech, Hagbardsvej 15, 3650 Ølstykke 47174257,
h-m.bech@post.tele.dk

Klippeøen

Ekspedition:

Birthe Nørregård Sørensen, Falkoner Allé 60, 1. th. 2000 Frederiksberg, mobil 30254223, bornhjemstavn@mail.tele.dk

Redaktør:

Erik Jensen, Sundby Parkvej 16, 4.tv., 2300 København S, 27245630
erj.global@gmail.com

Tryk: Bech Distribution a/s, Hedelykken 2-6, 2640 Hedehusene.

KØBENHAVN

Bornholms Hjemstavnsforening af 1942
www.bornholms-hjemstavnsforening-kbh.dk

Nyt år med aflysninger

Godt nytår 2022.

Desværre må vi indlede det nye år med aflysninger på grund af Corona, nemlig bankospillet den 9. januar og foredraget den 22. januar. Lokalet er lukket på grund af den høje smitte.

Desuden er vi også nødt til at udskyde stiftelsesfesten den 19. februar, fordi selskabslokalerne i Kastrup har meddelt lukning. De tilmeldte er blevet orienteret, og vi vil så holde festen senere på året. Men fest skal vi have, og programmet holder vi fast i:

Velkomstdrink, 3-retters menu, vand, øl og vin ad libitum. Derefter kaffebuffet og fri bar. Vi håber på, at Stig Sommer kom-

mer og spiller for os, ligesom vi vil få besøg af et par solister. Vi regner også med at fastholde prisen – 375 kr. pr. person. Vi melder ud, så snart der er en afklaring på situationen.

Vi satser stadig på bankospil den 6. februar og 6. marts samt generalforsamling den 19. marts.

I kan altid følge med på vores hjemmeside: www.bornholms-hjemstavnsforening-kbh.dk.

Den vil altid være opdateret. Facebookgruppen "Bornholms Hjemstavnsforening af 1942 København" opdateres jævnligt og altid med nyheder.

Så var der ænder

Bankospillet den 7. november 2021 blev godt besøgt, og mange gik hjem med en frossen and eller andre gode præmier.

Julearrangementet den 27. november blev lidt anderledes, end det plejer. Gløgg og æbleskiver var byttet ud med en dejlig juleplatte. Da ikke alle, som havde bestilt mad, dukkede op, blev der mad i overskud. Det blev så solgt på en auktion under stor morskab. Stig Sommer underholdt, og nisserne kom med julegaver til alle. De eneste, der desværre ikke kom, var luciapigerne. De var blevet smittet af Corona.

Generalforsamling 19. marts

Lørdag den 19. marts 2022 kl. 13.00 afholdes ordinær generalforsamling i Frihedens Idrætscenter, teatersalen.

Dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Formandens beretning.
3. Fremlæggelse af regnskab.
4. Indkomne forslag. Forslag skal være formanden i hænde senest 14 dage før afholdelse.
5. Valg af ny formand. (Forslag ??)
6. Valg til bestyrelsen: Henning Rasmussen, Georg Mogensen og Poul Højegaard modtager genvalg.
7. Valg af bestyrelsessuppleanter: Marianne Bay Hansen og Lise Krøner. Modtager genvalg.
8. Valg af revisor: Flemming Thorsen. Modtager genvalg.
9. Valg af revisorsuppleant: Hen-

ning Wismann. (Forslag til ny suppleant: Lilly Gertsen.)

10. Beretning fra Hjemstavnsbyen.

11. Eventuelt. Forslag kan ikke vedtages.

Efter generalforsamlingen serveres gule ærter med flæsk og medisterpølse, is og pandekager.

Der er mulighed for at bestille alternativ hovedret ved tilmelding.

Prisen for mad og kaffe er sat til den lave pris 175,00 kr. Der kan købes div. drikkevarer til den lave pris, vi plejer at have. Tilmelding til spisning til Henning Rasmussen tlf.: 2121 8598. Eller Gyrithe Varachob tlf.: 2810 8898.

Forbehold for udsættelse grundet Corona. Læs altid vores

hjemmeside: www.bornholms-hjemstavnsforening-kbh.dk og Facebookgruppen: "Bornholms Hjemstavnsforening af 1942, København".

Kontingent 2022

Ordinære medlemmer 275,00 kr., pensionister 175,00 kr.
Betalings ID.: Danske Bank girokonto: +01 – 3059790.
Nordea: 2112 – 7554606061.
Mobilepay: 686820. Oplys medlemsnummer og navn.
Indbetalingskvittering er gyldigt medlemsbevis 2022. Kan ombyttes med et medlemskort ved et af vores arrangementer, hvor du også kan betale direkte til kasserer.

Runde dage i februar

1. februar 80 år:
Jon Harild, Lundager 3, 2791 Dragør.

2. februar 85 år:
Jens Arne Jensen Sandbyvej 53, 7800 Skive.

3. februar 80 år:
Ingolf Søndergaard, Kagsåvej 7, 2860 Søborg.

5. februar 85 år:
Jørn Klok, Valbyholm 23, 2. th, 2500 Valby.

5. februar 50 år:
Michael Kofoed, Klausdalsbrovej 165, 2860 Søborg.

6. februar 85 år:
Hans Jørn Mogensen, Vigerslev Vænge 38, st.tv, 2500 Valby.

6. februar 40 år:
Louise Bidstrup, Ordrupvej 87, 4. tv, 2920 Charlottenlund.

8. februar 70 år:
Henrik Lausen, Rådmand Steins Alle 16 A- 202, 2000 Frederiksberg.

13. februar 70 år:
Eva Møller Kofod, Guldagervej 9, 2720 Vanløse.

13. februar 75 år:
Carl Boss Schau, Lårupvej 21, 4295 Stenlille.

26. februar 70 år:
Lisbet Toft Jansson, Solrød Center 113, 1.tv, 2680 Solrød.

27. februar 75 år:
Marianne Gloe, Skjerberg Alle 76, 2630 Taastrup.

Runde dage i marts

1. marts 85 år:
Kitty Kofod, Hovedstensvej 32 st. tv, 2650 Hvidovre.

5. marts 80 år:
Kirsten Nørregaard Larsen,

Ll. Strandvej 18 E, 2.th, 2900 Hellerup.

9. marts 75 år:
Annie Dunch, Rebakkavej 27, 2900 Hellerup.

11. marts 80 år:
Connie Nielsen, Gumme-
marksvej 12, 4632 Bjæverskov,
født Bidstrup.

14. marts 90 år:
Grete Mathiasen, Moseklyngen
13, 4573 Højby.

16. marts 90 år:
Vera Kofoed, Konvalvej 7, 2.tv,
2770 Kastrup.

Hanne Fenger-Cederborg, Åle-
kistevej 44, 1. tv., 2720 Vanløse.

Ulla B. P. Nielsen, Egeleddet
140, 3660 Stenløse.

Lone Roholte, Helleristen 121,
4700 Næstved.

Inge Sonne, Bækkeskovvej 48,
2700 Brønshøj.

Kirstine Witthoff-Brandt, Slots-
herrensvej 17, st.th., 2720 Van-
løse.

Gitte Pihl, Teglbakken 74, 2990
Nivå.

Judith Fuchs, Aggersvoldvej
20, 2700 Brønshøj.

Kim K. Nørgaard, Kristina Dals
Vej 28, 4600 Køge.

Bente Kofod Møller, Gadekær-
svej 12 D, 1. lej.3, 2500 Valby.

Klaus Hansen, Hvidovregårds
Alle 23 R, 2650 Hvidovre.

18. marts 80 år:
Kirsten Kofoed, Kystparken 46,
3700 Rønne.

25. marts 75 år:
Jørn Kofod, Guldagervej 9, 2720
Vanløse.

28. marts 75 år:
Preben Riis, Firhøj 30, 2690
Karlsunde.

29. marts 70 år:
Jørgen Kofod Møller, Oliemøl-
legade 10, 1.-4, 2100 København
Ø.

31. marts 70 år: Erik Kofoed
Larsen, Gjerrildbygade 21, 8500
Grenaa.

Nye medlemmer

Torben Riddell, Skovhegnet 3,
3140 Ålsgårde.

Niels Aagaard Munch, Kokke-
dalsvej 16, 2625 Vallensbæk.

Jørn Peter Wehage-Carlsen, Ju-
lius Bloms Gade 12, 1.tv, 2200
Kbh. N.

Christian Kolstrup Olsen, Ibstrup-
væng 16, 1,2, 2820 Gentofte.

Karsten Ahlquist, Hjort Loren-
zens Gade 2, 5. tv., 2200 Kbh. N.

Mikael Hjorth, Brydkærvej 2,
6650 Brørup.

Mikkel Kofoed Jakobsen, Sten-
gårdsvænge 55, 2800 Lyngby.

Anne Van der Brugge, Fuglesang
Alle 71, 2700 Brønshøj.

Inge Petersen, Sundtoften 107 B,
4800 Nykøbing Falster.

Ditte Løfmark Dekker, Gammel
Landevej 3 B, 6400 Sønderborg.

HELSINGØR

Bornholms Hjemstavnforening
for Helsingør og Omegn

Mød en handlekraftig kvinde

GODT NYT ÅR til alle læsere af Helsingør-siden!!!

Vi skriver nu 2022, og hvem drømmer ikke om et år uden Corona? Dog må vi bide i det sure æble til en start på det nye år med nedlukninger. Lad os håbe, det var det, så vi kan byde forår og sommer velkommen i hinandens selskab.

Vores sidste arrangement i 2021 bød på julehygge med sang og musik. Jørgen Lundt tog os med i sin fortælling til barndommens interesse for at spille et instrument, senere rundt til Bornholms spillesteder og til de mange oplevelser med Melody Makers og Vanguards. Hele tiden suppleret med musik og sang.

God og meget vellykket eftermiddag, hvor vi ønskede hinanden god jul med på gensyn januar 2022.

Søndag den 6. marts 2022 kl. 14 får vi besøg af Leila Lindén fra Bornholm. Efter sidste kommunal- og regionsrådsvalg formåede Leila Lindén (S) at beholde

sin plads i Regionsråd Hovedstaden. Leila er en sej og handlekraftig kvinde, der bliver ved med at kæmpe mod uligheden i sundhedsvæsenet. Hun har en lang karriere bag sig. Fra sygeplejerske til hospitalsleder og politiker. Mon ikke vi også er mange, der kan huske året 2013, hvor vort eget Helsingør Sygehus lukkede? Dette vil også uden tvivl blive omtalt. Glæd jer til en eftermiddag inden for hospitalsverdenen søndag den 6. marts kl. 14.00 på Biblioteket (store sal) i Espergærde, Kløvermarken 12. Ved indgang betales kr. 50,00 inkl. kaffe med brød. I disse usikre Corona-tider skal I huske tilmelding til Nina eller Vibeke (se mail side 2) inden tirsdag den 1. marts 2022.

Vi satser stadig på Borgerkroen

I april påtænker vi stadig et besøg på Borgerkroen, Helsingør. Endelig dato er endnu ikke fastlagt, men kan læses i april/maj nummeret af Klippeøen.

Fødselsdage

3. marts 80 år:

Lene Kofod, Kobbervænget 49, 6.tv., 2700 Brønshøj, født i Rønne.

18. marts 80 år:

Lilly Leinsdorff, Kornmarken 24, st.tv. 3060 Espergærde, født i Sandvig.

Dødsfald

I november 2021 måtte vi sige farvel til vores medlem, Mogens Gundersen, Nørrevej 75A, 3070 Snekkersten.

Trods restriktioner med adgang til Egebæksvang Kirke var det et flot og værdigt farvel.

HILLERØD

Bornholmerforeningen for Hillerød og Omegn

www.bornholmerforeningen-hillerød.dk

Velkommen til 2022

I skrivende stund her i starten af januar er Corona-situationen lidt usikker. Der er mange smittede hver dag, men myndighederne tøver med at indføre nye restriktioner. Skolerne åbner igen, og vi vurderer de kommende arrangementer. Allerhelst vil vi gennemføre vores planlagte aktiviteter, men vi afventer udviklingen og informerer via hjemmesiden og med direkte mail til medlemmerne.

I første omgang drejer det sig om foredraget "Spionernes Ø" og en eftermiddag med Jørgen Lundt.

Fødselsdage

Vi ønsker hjertelig tillykke med fødselsdagen:

85 år den 12. februar:

Else Hansen, Ladegårdsvangen 8, Hillerød.

80 år den 6. februar:

Lis Elling Petersen, Gøgevang 10, Allerød.

75 år den 15. februar:

Annette Funder Jørgensen, Ødamsvej 87, Hillerød.

70 år den 5. februar:

Ellinor Jensen, Tammosevej 64, Skævinge.

80 år den 6. marts:

Bente Thorup, Asgård 16, Frederikssund.

85 år den 1. april: Hanne Hjorth, Egernvænget 108, Kokkedal.

Bornholm kom til Hillerød, og nye medlemmer kom til Hjemstavnsforeningen.

Bornholm kom forbi Hillerød

Efter en pause i 2020 lykkedes det at gennemføre det store, populære marked i Royal Stage. Trods Corona besøgte over 3000 mennesker de bornholmske julestande. Tilsyneladende var stadeholderne tilfredse med besøget og omsætningen, så mon ikke der kommer et nyt arrangement til december?

Foreningen havde igen fået stillet en stand til rådighed, og vi mødte mange medlemmer fra vores egen – og de øvrige foreninger. Det er rigtig hyggeligt

at sludre med alle, der kikker forbi. Vi kunne præsentere vores nye roll-up informationstavle, og den blev flittigt studeret af gæsterne, men vi synes også selv, at den er rigtig flot. Vi sender en hilsen og tak til Royal Stage. I løbet af de to dage fik vi mange nye medlemmer, og dem vil vi hermed ønske velkommen.

Mere Hillerød-stof på side 7

Generalforsamling

Vi holder generalforsamling i henhold til vedtægterne søndag den 27. marts kl. 13.00.

Efter generalforsamlingen serveres 2 stk. smørrebrød og 1 øl eller vand + kaffe. Foreningen er vært ved dette traktement.

Tilmelding til spisning er nødvendig til Bente på telefon 51227452 eller email (bente-finn@jakobsen.mail.dk) senest den 22. marts.

Dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Beretning fra bestyrelsen om foreningens virksomhed i det forløbne år.
3. Forelæggelse af det reviderede regnskab.
4. Forslag fra bestyrelsen.
5. Forslag fra medlemmer.
6. Valg af:
 - A. Bestyrelsesmedlemmer.
 - B. 2 suppleanter.
 - C. 1 revisor + revisorsuppleant.
7. Eventuelt.

Det reviderede regnskab vil være fremlagt til eftersyn ved generalforsamlingen. Vi mangler en suppleant, så du burde overveje at stille op og dermed komme tættere på bestyrelsen.

Du kan stadig nå det

Vi har sendt en invitation til festen den 5. marts i Royal Stage til alle medlemmer. Vi har en flot menu på programmet, og vi bliver underholdt af både Bjarne Kure og Stig Sommer. Når du modtager bladet, kan du fortsat nå at tilmelde dig. Snyd ikke dig selv for denne oplevelse. Så skynd dig. Også festen kan komme i fare, men vi afventer udviklingen.

Nye medlemmer

Vi byder hjertelig velkommen til:

Annie Kirsten Sørensen, Nordvej 6, Alsønderup, Hillerød.

Anita Holm, Holmelins Tværvej 7, Lyngby.

Helle Salling, Bernstorffsvej 71 B, 2900 Hellerup.

Vera Børding, Skorpionen 54, 3650 Ølstykke.

Gunnar Vest, Ørnevang 46 st.th., 3450 Allerød.

Erik Christiansen, Solbuen 20, 3400 Hillerød.

Steen Mortensen, Båstrupvej 519, 3480 Fredensborg.

Jytte Pihl, Mågevej 15, 3550 Slangørup.

René Laus Jakobsen, Hillerødvej 32, 3400 Hillerød.

Kurt Albrechtsen, Byengen 23 A, 2980 Kokkedal.

Trille Albrechtsen, Byengen 23 A, 2980 Kokkedal.

Charlotte Brøchner, Kærvangen 19, 2820 Gentofte.

Lars Brøchner, Kærvangen 19, 2820 Gentofte.

Gerda Møller Petersen, Nødebo Skovvænge 22, 3480 Fredensborg.

Preben Lystgaard Pihl, Østergade 59, 3200 Helsingør.

Jemmafrå

Bornholm på plakaten

On The Wall Bornholm. Det er navnet på en ny plakat-webshop med et bredt udvalg af plakater. Fælles for dem alle er, at Bornholm er i centrum. "Vores ambition er at designe og samle alle de bedste, flotteste, mest tankevækkende og kreative plakater fra og om Bornholm," fortæller direktør Klavs Holm i en pressemeddelelse.

Boligbyggeri i Svaneke

11 af de 14 kommende boliger i den planlagte boligklynge Swanvika i Svaneke's sydlige udkant er solgt, og forberedelsen af byggeriet er i gang.

De 14 boliger bliver solgt som "helårshuse uden bopælspligt". Efter planen vil køberne kunne begynde at bruge deres huse i maj 2023.

ROSKILDE

Bornholmerforeningen for Roskilde og Omegn
www.roskildebørnholmerforening.dk

Som man siger

Endelig. Nu skulle det være. Bestyrelsen satsede på, at det ville være muligt at afholde en hyggelig eftermiddag for de aktivitetshungrende medlemmer. Og det blev muligt.

Lørdag d. 27. november mødtes vi i FrivilligCentret i Roskilde til en hyggelig eftermiddag. Der blev serveret smørrebrød med tilhørende drikke. Ind imellem sang vi vores vemodige hjemlands sange samt de morsomme af slagsen. Mange gode

snakke på bornholmer-dansk, ikke mindst hjulpet af ostebord med en lille syp. En historie fra det virkelige liv blev læst højt af Eskil. Støvslugeren, en af Larsen-Græstedes fortællinger, er ikke just bornholmsk, men kan godt minde om det med sin fortællemåde og sit sprog. Den handler om de oplevelser og problemer, man kan få, når man lader fødselarens nye støvsuger indgå som en del af underholdningen. Mange afsnit slutter

med: ”som man siger”. Et udtryk forsamlingen tog til sig og flittigt brugte under den efterfølgende kaffe/kage. Alt i alt en hyggelig eftermiddag. Tak til både de fremmødte og bestyrelsen for, at vi alle kunne have en dejlig eftermiddag – som man siger.

Fødselsdage

80 år den 16.februar: Inga Ipsen, Osted.

85 år den 4.marts: Kjeld Hansen, Roskilde, fra Østerlars.

Ny bestyrelse i Hjemstavnsbyen

I skrivende stund strømmer ansøgningerne ind i mailboksen fra hele landet. Det er glædeligt at se, og når bladet udkommer, er det lige før, vi fordeler alle husene. Vi håber, vi kan glæde rigtig mange ansøgere og skuffe ganske få. Vi sender besked i løbet af februar.

I december blev der afholdt ordinært repræsentantskabsmøde og arbejdsudvalgsmøde i Hjemstavnsbyen. Det vigtigste punkt til behandling var den endelige vedtagelse af de nye vedtægter. Der er grundlæggende blot tale om en opdatering, således at vi nu kalder os en forening med en generalforsamling og en bestyrelse. Der er ikke ændret på formål og ejerskab.

Hvis du ønsker at læse de nye vedtægter, så vil de blive lagt på hjemmesiden, og hvis du skriver til mig, vil jeg gerne sende en kopi. (formand@hjemstavnsbyen.dk)

Bestyrelsen

Den nye bestyrelse består af følgende medlemmer:

Jørgen Dam, formand, Hillerød.
Knud Sonne Løvgreen, næstformand, København.

Vibeke Munk, sekretær, Helsingør.

Eskil Holm, Roskilde,
Georg Mogensen, København.
Kim Rohde Mogensen, Hillerød.
Poul Højegaard, København.

De fleste kontaktoplysninger findes på side 2 i bladet.

Tak for indsatsen

Da vi valgte den nye bestyrelse, sagde vi også farvel til Birthe, som ikke stillede op. Hjemstavnsbyen vil gerne benytte denne anledning til at sende en stor tak til Birthe Nørregaard, som har været ca. 30 år i bestyrelsen, heraf 10 år som formand. Det er et kæmpe arbejde som formand og i selve vedligeholdelsen af byen, som hun har ydet, og vi kvitterer med et stort TAK FOR INDSATSEN. Bestyrelsen havde en lille gave til Birthe i denne anledning.

NÆSTVED

Bornholmerforeningen Vestsjællands og
Storstrøms Amter af 1987

Søndag den 20. febr. slår vi til tønden

Søndag den 20. februar kl. 13 slår vi katten af tønden. Det er på H.C. Andersensvej 24, 4700 Næstved.

Vi fik ikke brugt tønden sidste år på grund af Corona. Nu håber vi, at smitten er så meget på retur, at det ikke bliver nødvendigt med aflysning, som der snart har været nok af i det forgangne år. Men intet er sikkert.

Efter at tønden er slået ned, er der kakao og kaffe med faste-

lavnsboller. Tag børnebørnene med, de vil more sig ved sådan en lejlighed.

Kom gerne selv lidt morsomt klædt på, så vi kan få en munter eftermiddag. Pris 50 kr. - børn under 15 år gratis. Tilmelding senest mandag d. 14. februar til Svend tlf. 4015 2712.

Mail: shla.torpe@dlgtele.dk.

Til begge arrangementer: Medbring Coronapas i henhold til gældende regler.

Fødselsdage

Vi ønsker tillykke til.
70 år den 4. marts: Pia Rose,
Mullerupvej 3, 4200 Slagelse.

Cykelmuseum og generalforsamling

Vi holder generalforsamling den 27. marts, men på dagen mødes vi kl. 13 på Cykelmuseet, Sorøvej 8, 4171 Glumsø. Her får vi en rundvisning og et kig på cykler, knallerter og symaskiner m.v. Herefter kører vi ca. kl. 15 til Herlufmaglehallen, Ravnstrupvej 1, 4160 Herlufmagle. Her drikker vi kaffe.

Efter kaffen afvikles generalforsamlingen, og kl. ca. 17 er foreningen vært ved spisning. Af hensyn til kaffe og spisning bedes om tilmelding, senest mandag d. 21. marts til Svend tlf. 4015 2712 eller mail: shla.torpe@dlgtele.dk

Der indkaldes hermed til ordinær generalforsamling søndag den 27. marts kl. 15.00 i Herlufmaglehallen, Ravnstrupvej 1, 4160 Herlufmagle.

Dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Beretning v. formanden.
3. Regnskab v. kassereren.
4. Valg af bestyrelsesmedlemmer. På valg er: Svend Hellisen og Kurt W. Christensen. Suppleant: Vivi Bell.
5. Valg af revisor: Vivi Bell.
- 5a. Valg af fanebærer og suppleant: Keld Cordua, suppleant Poul Sode Kofoed.
6. Indkomne forslag.
7. Eventuelt.

Forslag, der ønskes behandlet, skal være formanden i hænde senest 4 uger før generalforsamlingen.

Nyt medlem

Bent Kofoed Sørensen,
Rhitrass Vej 2,
4653 Karise

FYN

**Hjemstavnsforeningen
Bornholmerklubben Fyn af 1982**
www.bornholmerklubben-fyn.dk

Heldig planlægning

Marinerede sild, bondesild, saltstegte sild, laks, ribbensteg, æbleflæsk mmm. Ja, der manglede ikke noget, da vi gik om bord i julefrokosten søndag den 5. december. Som sædvanlig var der også mulighed for at indtage både Svanekes julebryg samt bornholmersnaps. Håndsprit og plastikhandsker var nyt på bordet.

Bestyrelsen havde været heldig med planlægning af julefrokosten, for hvis den havde skullet

En lille del af gevinsterne ved årets julelotteri.

finde sted bare en uge senere, var den nok blevet aflyst pga. den stigende coronasmitte, og nogle havde desværre også meldt afbud af samme årsag, men vi gennemførte og har da heldigvis ikke hørt om, at der skulle

være nogen, der blev smittede den dag. Slagsang og diverse julesange til Hermans harmonikaakkompagnement blev også gennemført, mens dansen om juletræet blev til et kig på træet. Gaveuddelingen manglede da heller ikke, og spændingen, når der blev trukket lod om de mange gevinster i julelotteriet, var også intakt. Mange kunne gå hjem med en flot juledekoration, chokolade eller andet.

Tak til alle, der bidrog med madlavning eller andet og tak til alle, der kom. I skrivende stund ved vi ikke, hvornår vi igen mødes, men foreløbig er vores nytårskur i januar aflyst.

Nye medlemmer

Preben Bek Lomholt, Syvhøjvej 75 Højby, 5260 Odense S.
Bolette Milling, Rantzausvej 1, 5700 Svendborg.
Rene Garde Vilsgaard, Vornæsvej 59, 5700 Svendborg.
Frank Nielsen, Gudme Søpark 3, 5884 Gudme.

Velkommen til jer. Håber, I må få fornøjelse af foreningen.

Fødselsdage

80 år den 25. februar: Freddie Johannes Ludvigsen, Egevej 11, 5793 Årslev

Efterlysning

Vi mangler en bog, som et af vores medlemmer har lånt. Titlen på bogen er: Klippeøens kvinder og mænd, skrevet af Søren Wolff. Vi vil meget gerne have bogen igen, da den tilhører et af vore medlemmer.

Generalforsamling

Fredag den 11. marts 2022 kl. 18.30 holder vi generalforsamling på Virkedal, Mågebakken 80E, 5250 Odense SV. Bestyrelsen serverer gule ærter, men der vil også i år være et alternativ til de gule ærter. Desuden vil der være pandekager m/is og kaffe. Alt dette til en pris af i alt 100.00 kr. pr person. Vand, vin, øl og bornholmersnaps til de sædvanlige, lave priser.

Dagsorden ifølge vedtægter:

1. Valg af dirigent.
2. Bestyrelsens beretning.
3. Regnskab.
4. Indkomne forslag.
5. Valg af bestyrelsesmedlemmer og suppleant. På valg er: Gurli Grønnegaard, Jørgen Rasmussen og suppleant Joan

Søgaard Pedersen.

6. Valg af bilagskontrollant og suppleant for bilagskontrollant:

På valg er Ingelis Kofoed Larsen og suppleant Kurt Mærkussen.

7. Fastsættelse af kontingent.

8. Eventuelt.

I henhold til foreningens love skal forslag fra medlemmer være formanden i hænde senest 4 uger før generalforsamlingen.

Tilmelding senest den 7. marts 2022 til Gurli Grønnegaard, tlf.: 2261 6705 eller Rita Piil, tlf.: 2449 0175.

Husk, at der skal betales samtidig med tilmeldingen på konto nr.: 39140001705563, hvilket blev besluttet på sidste generalforsamling.

JYLLAND

Bornholms Hjemstavnforening 2000

www.bornholmshjemstavn-jylland.dk

God mad i Hadsten

Lørdag d. 4. december afholdt vi foreningens årlige julekomsammen under hyggelige forhold hos Anette og Niels-Jørgen i Hadsten. Det var ellers planlagt, at det skulle foregå i Rønde, men af forskellige årsager flyttede vi arrangementet til Hadsten. Vi blev blot 19 deltagere, men vi, der deltog, fik en hyggelig oplevelse med spisning, sange, en oplæst julehistorie, bingo og pakkespil. Der var god traditionel julemad og god stemning, og alle fik mindst en pakke med hjem. Efter nogle hyggelige timer med megen lystig snak og sange på jysk og bornholmsk sluttede vi af med at ønske hinanden glædelig jul og godt nytår. Tak til Anette og familien for husly og god betjening.

... og så var der Seva-blödda på bordet!

Nyt medlem

Vi byder velkommen i foreningen til Flemming Nørregaard fra Kolding, født i Svaneke.

Vi mødes i Silkeborg

Som omtalt i sidste nummer af Klippeøen nærmer vi os tiden for afholdelse af vores ordinære generalforsamling.

Hvis der ikke indføres begrænsende restriktioner igen, har vi planlagt, at den finder sted lørdag den 26. februar 2022 kl. 13.30 på Signesminde Kro, adressen er: Viborgvej 145, 8600 Silkeborg.

Dagsorden ifølge vedtægterne. Vedtægterne findes og kan læses på hjemmesiden. Der er valg til bestyrelsen, til revisorposten og til suppleanter for både og. Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal – ifølge vedtægterne – være formanden i hænde senest 14 dage inden generalforsamlingens afholdelse.

Det er bl.a. på generalforsamlingen, at medlemmerne har mulighed for at præge foreningens udvikling med meninger og ideer. Så mød frem og vær med.

For deltagere, der har lyst, starter vi med spisning kl. 12.15. Menuen står på en god gammel-

dags bøj med tilbehør. Pris inkl. 1 genstand er kr. 150.

Af hensyn til spisning er der bindende tilmelding til Käte, tlf.: 2982 3790 senest den 14. februar. Benyt gerne og helst konto 9570 - 11941737 ved indbetaling.

Foreningen er vært ved kaffebord efter generalforsamlingen.

Til afveksling fra tidligere, hvor vi har afsluttet samværet med fortælling eller foredrag, vil vi denne gang have bankospil, eller, hvis vi kan lave en god af-tale, måske lidt musikalsk underholdning.

Fødselsdage

Runde fødselsdage i marts:

75 år: Leon Rømer, Bramming, født i Svaneke.

80 år: Ejvind Peter Kristoffersen, Hobro, født i Ibsker.

Imponerende værk om øens fotografer

Et fotografi er ikke blot et fotografi. Det er skabt af én bestemt fotograf og er og bør være uløseligt forbundet med den person, fotografen, der med sin faglige kunnen, kunstneriske evne og engagement har for-eviget motivet. Det giver motivet en ekstra dimension – og det er min ambition, at alle I, der bruger billederne, vil koble det på den person, der har skabt det.”

Sådan skriver tidligere museumsleder på Bornholms Museum, Ann Vibeke Knudsen, i forordet til sin imponerende nye bogudgivelse ”Fotografer på Bornholm 1839-1929”. Det nye værk er 15. bind i Bornholmske Samlingers 4. række og udgives af Bornholms Historiske Samfund.

Bag det nye værk fra Ann Vibeke Knudsen ligger mange års studier og en imponerende viden om bornholmske fotografer og billeder lige fra fotografiets opfindelse i 1839. Bogen på 336 sider er fyldt med lokalhistoriske billeder, og kvaliteten af de gamle billeder er meget høj.

I tidens løb er der udgivet mange bøger og hæfter med gamle bornholmske billeder, men på intet tidspunkt er der udgivet et så fyldigt værk, hvor billederne kobles sammen med omfattende historiske tekster. Udgangs-

En af øens første kvindelige fotografer på Bornholm, 1894-1897, Louise Kaas. Billedet tilhører Åkirkeby Lokalarkiv.

punktet for Ann Vibeke Knudsens tekst er de bornholmske fotografer gennem 100 år, men de mange billedtekster giver også en lang række andre lokalhistoriske beretninger.

Jemmafrå

Viking vil købe Villa Nova

Viking Atletik har tænkt sig at bruge Villa Nova som et mødested for klubbens medlemmer, som træner i Nordskoven. Tanken er dog, at det også skal være muligt for ikke-medlemmer at bruge lokalerne, eksempelvis til kulturelle arrangementer om aftenen i den store pavillon, fortæller Viking-formand Claus Clausen. Klubbens medlemmer skal 1. februar beslutte, om planerne skal gennemføres.

Tietgen klarede katedralen og Nexø-stenene blev genbrugt

”Opmuret de 6 manglende Buer samt Pillerne og Murværket over Buerne til Tegningens Linie a-b af bornholmske Sandsten, med Tillæg af Redskaber – ifølge Apprattion af 1. Mai 1878.”

Sådan kan man læse i en regning fra 1879, der sammen med tusindvis af andre dokumenter på Rigsarkivet beretter om, hvordan det lykkedes finansmanden C. F. Tietgen at færdiggøre Marmorkirken. Den storslåede barokkirke i hovedstaden, der havde ligget hen som en ruin i 100 år. En ruin, som hovedsageligt bestod af marmor og bornholmske sandsten fra Frederiks Stenbrud ved Nexø.

Da Frederik den 5. i 1749 nedlagde grundstenen til Frederikskirken – som stadig er kirkens formelle navn – skete det for at fejre 300-året for den oldenborgske kongerække. I 1875 fik Tietgen skøde på Frederiks Kir-

Efter 100 år som ruin blev Marmorkirken fuldført, og sandstenene fra Frederiks Stenbrud i Nexø genbrugt.

keplads og ”den derpaa værende ruin”. Nu var det ikke kongerne, men Tietgens kirkelige mentor, salmedigteren N. F. S. Grundtvig, som skulle æres med en katedral.

Helt i stil med vore dages politiske halløj blev der gennemført en rigsretssag mod de politikere, som godkendte salget af grund og kirkeruin. De blev dog frikendt, selv om Tietgen kun gav 100.000 rigsdaler for hele molevitten. Han forpligtede sig så til at bygge kirken i løbet af 10 år og bebygge grunden på pladsen. Regningen på de opmurede buer af bornholmsk sandsten kom fra

murermester Christian Wienberg og var stilet til arkitekt Ferdinand Meldahl. Det var to af de centrale personer, som sammen med Tietgen stod i spidsen for det store kirkebyggeri. Meldahl og Wienberg samarbejdede om en lang række store byggeprojekter. Wienberg stod bl.a. bag arbejdet med Frederiksborg Slots genopførelse, kunstbygningen på Charlottenborg, Tuborgs Fabrikker, den russiske kirke, tårnene på Kronborg, restaureringen af hele 47 kirker samt Statens Museum for Kunst.

En anden af Wienbergs specialiteter var fyrtårne, og det gamle Dueodde fyr, Nordfyret, er også opført af Wienberg.

Han slog på flere måder sine folder på Bornholm, hvor han kunne finde solide materialer til

Fortsættes næste side

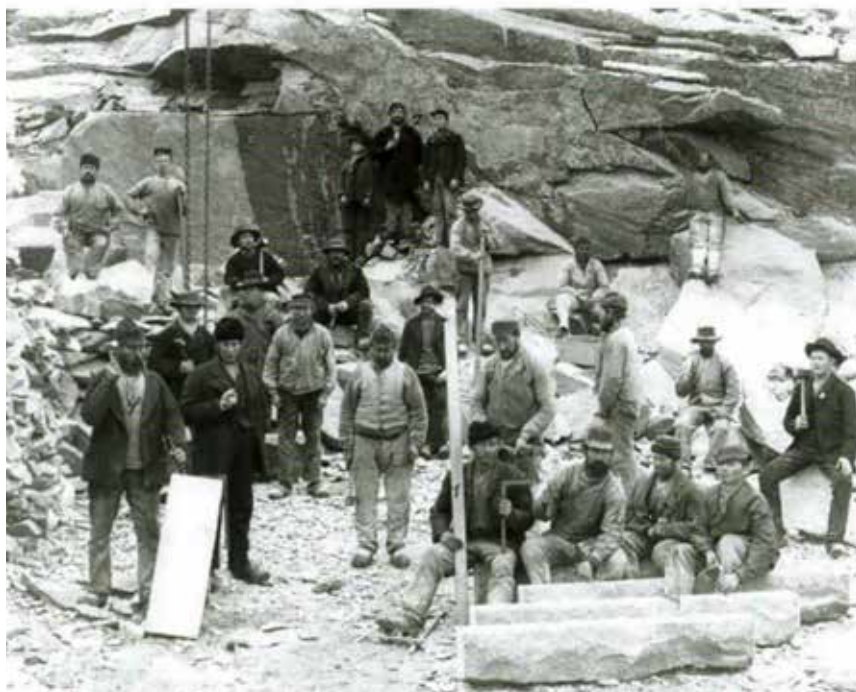
Selv om Tietgen var en af de rigeste i landet, var kirkebyggeriet nær blevet hans økonomiske ruin på grund af tidernes ugunst. Men arkitekten arbejdede gratis, personalet i Tietgens virksomheder samlede penge ind, og en folkeindsamling af kobberpotter og -pander sørgede for, at den imponerende kuppel blev belagt med kobber, så kirken kunne indvies i pomp og pragt i 1894.

Murermester Christian Wienberg

Arkitekt Ferdinand Meldahl

Murermester Christian Wienberg sørgede for bornholmsk granit til en lang række større byggerier i landet. Han var medejer af Mohrs stenværk i Allinge, hvor det her billede er taget af fotograf Bendt Kjøller omkring 1900. Wienberg var også engageret i Vang Granitværk.

Foto fra Bornholms Museum.

sine mange byggerier.

I 1873 oprettede han sammen med stenhugger Søren Mohr et stenværk nord for Kampeløkken oven for det sted, hvor Nordlandshallen ligger i dag.

Senere gik Wienbergs firma i samarbejde med Jacob Mogenssen, som i 1896 oprettede stenbrud i Borreløkken og Ringebakker i Vang. Christian Wienberg og – efter hans død i 1901 – hans sønner Edvard og Thorvald var centrale personer i afsætningen af granit til kendte og store byggerier i København.

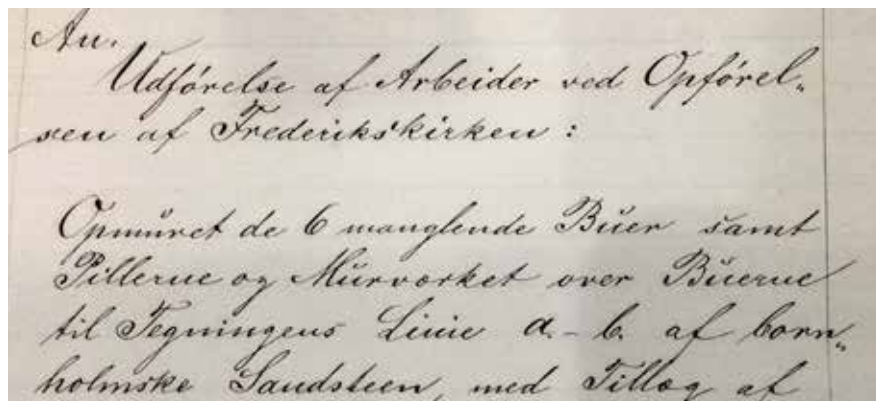
Om Wienberg har haft en finger

med i spillet, ved vi ikke. Men i 1890 gik også Tietgen ind i den bornholmske stenindustri. Allinge-Sandvig kommune solgte i 1875 Hammerknuden til en tysk forretningsmand, J.C. Martens. Han kunne ikke få stenbrydningen gjort rentabel, og solgte videre til den tyske baron von Ohlendorf. Meningen var så at investere i bl.a. Sæne havn, men staten sagde nej. Løsningen blev at oprette et aktieselskab, Bornholms Granitværk. Tietgen var medlemmand i løsningen og gik ind i bestyrelsen for granitværket. Dermed var vejen banet for

havnebyggeri og en intensiveret granitbrydning.

Når det gælder fuldførelsen af det store kirkebyggeri, tilgodeså dog hverken Tietgen eller Wienberg de bornholmske byggematerialer. Det blev i stedet til sandsten fra Øland og Faxe kalksten, som blev anvendt i stedet for marmor. Dog blev der anvendt bornholmsk granit til soklerne til trapper og gitteret omkring kirken.

Når materialesalget gik til Faxe og Øland, hænger det formentlig sammen med, at Tietgen selv havde interesser i Faxe Kalk-

Udsnit af regningen på Rigsarkivet, som viser, at der blev benyttet bornholmske sandsten, da buerne i Marmorkirken skulle færdiggøres.

brud, mens Wienberg i 1882 investerede i et sandstenshuggeri på Øland.

C.F. Tietgen havde nær kontakt til Faxe Kalkbrud, hvor hans svoger var direktør, og i 1884 samlede han en række mindre brud i aktieselskabet Faxe Kalkbrud.

Selv om Wienberg i 1882 leverede bornholmsk granit til forskellige fundamenter, så blev det bornholmske islæt i Marmorkirken primært genbrug. En del af de gamle kirkemure og det indre fundament af sandsten blev nemlig genbrugt. 262 kubikmeter murværk af sandsten og 382 kubikmeter indvendige fundamenter af de bornholmske sandsten blev i 1877 ned- og optaget af Wienberg. De anvendte bornholmske sten i det gamle byggeri svarede altså til en 2,5 km lang mur af sandsten, 25 cm bred og 1 meter høj. I byggeegenskabet kan man læse, hvordan en stenhuggersvend brugte 24 dage på at sortere nedtagne bornholmske sandsten og marmor.

De nedtagne sandsten blev blandt andet brugt til at mure buerne og gesimser i fuldførelsen af kirken. Og i 1894 stod den så færdig. Marmorkirken.

Takket være mange gode kræfter fik landets hovedstad en af Europas fineste barokkirker, og såvel ude som inde kan man ved selvsyn konstatere det bornholmske bidrag til den enestående kirke.

Rettelse

I julenummerets artikel om Frederiks Stenbrud og Marmorkirken var der en beklagelig fejl. Vi skrev, at det var slut med stembrydning efter stormfloden i 1872. Det er ikke korrekt. Bruddet ud mod havet blev tømt for vand, og brydningen af sandsten fortsatte her helt frem til 1957.

Jemmafrå

Modelbillede af Express 5, som ventes indsat på Rønne-Ystad sidst på året.

Plads til flere biler

Med den nye hurtigfærge Express 5 bliver der brug for opmarchplads til flere biler på Rønne havn. Færgen har plads til 50 biler flere end Express 1. Ifølge rederiet er der brug for 200 ekstra pladser, så de ventende biler kan deles op i for eksempel høj bil, handicap og elbil. Det har man lavet planer for til kommunen.

Det regnestykke forstår man hverken i Trafikkontaktrådet eller i Bornholms Passagerforening, som arbejder med alternative løsninger.

Kreative Østermarie-folk

I løbet af tre til ti år skal Kjøllegaard ved Østermarie forvandles til et refugium, hvor musikere, forfattere og andre kreative sjæle kan slippe de kunstneriske kræfter løs.

Gården skal for 25 millioner forvandles fra nedlagt landbrug til et "Disneyland for kreative sjæle," som idémand Roald Bergmann kalder det. En række kendte musikproducere og musikere, genbrugsmarkeder m.fl. er allerede tilknyttet projektet.

Novasol investerer lokalt

Novasol bliver en del af Destination Bornholm. Det sker, efter at virksomheden i maj købte Bornholmtours og dermed blev øens største feriehusudlejning med 1200 feriehus. Udlejningsbureauet har store planer og investerer derfor nu lokalt i øen, herunder følger også økonomisk opbakning og medfinansiering af Destination Bornholm.

Farvel til landboformand

Lars-Ole Hjorth-Larsen, svineproducent på Brogaard i Aaker og formand for Bornholms Landbrug & Fødevarer gennem 14 år, genopstiller ikke som formand på den kommende generalforsamling i marts.

Ny havnedirektør

Rønne Havn A/S skal have ny administrerende direktør, oplyser havnen i en pressemeddelelse. Efter ti år som øverste chef har Thomas Bendtsen valgt at træde tilbage. Thomas Bendtsen fortsætter som direktør, indtil en ny direktør er på plads senest den 1. juni 2022.

De skal styre Bornholm

Kommunalvalget på Bornholm blev en sensation, som skabte de store overskrifter i alle landets medier. Efter 11 års socialdemokratisk styre er det slut. Med syv mandater blev Enhedslisten valgets store vinder, mens de gamle partier, Socialdemokratiet

og Venstre, begge led et forsmædeligt nederlag. SF samt Alternativet fik så dårlige valg, at begge partier røg ud af kommunalbestyrelsen. Valget resulterede i, at den konservative Jakob Trøst fra den 1. januar satte sig i borgmesterstolen,

mens de øvrige partier bag konstitueringen, Enhedslisten, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne delte udvalgsposter m.m. imellem sig. Den socialdemokratiske borgmester indtil 1. januar, Thomas Thors, trak sig efterfølgende helt ud af politik.

Medvirkende til de store politiske omvæltninger på Bornholm er formentlig to forhold. For det første blev arven efter Winni Grosbøll for tung at løfte for socialdemokraterne og hendes efterfølger, Thomas Thors, og for det andet lavede Socialdemokratiet og Venstre et budgetforlig, hvor man ville etablere en samlet administration i den tidligere skole på Snorrebakken. Et byggeprojekt til 100 millioner kroner samtidig med, at der skulle spares på en række andre områder. Det vakte stor modstand, og det var først og fremmest den vellidte leder af Enhedslisten,

For halvandet år siden flyttede Jakob Trøst til Bornholm, hvor han blev ansat som politikommissær. Han er 49 år, født i Århus, men har boet det meste af sit liv i Holbæk og har i 20 år været ansat ved politiet. Et vikariat i 2017 blev indledningen til hans bekendtskab med Bornholm. Jakob Trøst er ugift og bor i Klemensker. Den nye borgmester fik som spidskandidat for de konservative 1.999 personlige stemmer ved valget i november.

gennem de næste fire år

Morten Riis, som høstede rigtig mange stemmer på den konto. Derfor blev Enhedslisten det største parti.

Trods sejren var der ikke opbakning til Morten Riis som ny borgmester. Han er blevet viceborgmester, mens Jakob Trøst, som blot har boet på øen et års tid, og som er helt ny i lokalpolitik, har sat sig i førersædet.

Billedet af den nye kommunalbestyrelse er hentet fra kommunens hjemmeside, og navnene på de 23 medlemmer er som følger:

Fra Socialdemokratiet:

Karen Lynn Jacobsen, Claus Larsen-Jensen, Maria Fromseier Kjærgaard og Jonna Nielsen.

Fra Konservative: Jacob Trøst, Iben Busch og Mark Palmquist.

Fra Kristendemokraterne: Bjarne Hartung Kirkegaard.

Fra Dansk Folkeparti:

Linda Kofoed Persson, René Daniellsson, Sabine Nicoline Lyngberg og Torben Kofod Ager.

Fra Bornholmerlisten:

Kirstine van Sabben og Zille Thilde Vangsaa.

Fra Venstre: Søren Schow og Heidi Burgedahl.

Fra Enhedslisten:

Morten Riis, Helle Munk Ravnborg, Niclas Fick, Laura Kofod, Mikael Benzon, Stig Westermann og Sanne Friborg.

Winni Grosbøll var en populær borgmester på Bornholm i 11 år. Ved valget i 2017 fik hun 5.447 personlige stemmer, mens hendes efterfølger på borgmesterposten, Thomas Thors, ved det nylige kommunalvalg fik 756 personlige stemmer. Til gengæld fik valgets store vinder, Morten Riis, 4.290 personlige stemmer ved valget.

Disse stemmetal forklarer, hvorfor Socialdemokratiet gik fra 8.308 stemmer i 2017 til 3.616 stemmer i 2021.

En lille by med en lang bro

Ildsjælene i Arnager klarede det: En solidt bygget træbro, 188 meter lang, bygget af det afrikanske ”jerntræ” azobe, til en pris på 3,8 millioner kroner.

Danmarks længste træbro blev indviet under stor festivitas i 2019, og nu har en af ildsjælene, Kirsten Juni, fastholdt historien om en lille by med engagerede borgere, som i 2012 besluttede at lave en udviklingsplan for både-havnen.

Den gamle træbro fra 1884 var godt slidt af de mange års vind og vejr. Det var den kendte havnebygger Hans Zahrtmann – ham med Zahrtmannsvej i Rønne – som fostrede ideen om Danmarks første øhavn. Arna-

gers daværende havn sandede til for et godt ord, men ved at bygge den lange træbro og etablere øhavnen klarede man tilsandingsproblemet – på samme måde som man også gjorde i Snogebæk fem år senere.

Kirsten Junis bog ”Brobyggerne i Arnager – historien om en lille

by med en stor vision” dokumenterer arbejdet med broen på 152 sider fyldt med tre-fire gange så mange fotos. Den koster 249 kr. og kan købes gennem boghandlere, Bornholms Museum, Butik Ø på Østerbro og direkte hos forfatteren: www.kirstenjuni.dk/brobyggerne/

Mange bidrag til Ø-arkivet i 2021

Hvert år modtager Bornholms Ø-arkiv en mængde interessante arkivalier fra både virksomheder, foreninger og private personer. Det er alt fra håndskrevne breve til fotoalbum, skøder, protokoller, regnskaber, spolebånd, scrapbøger og meget mere. Hver eneste ting, der kommer ind ad døren, bærer en historie med sig. I et årsskrift, der netop er udgivet, formidler Ø-arkivet en række af historierne.

”Det er meget vigtigt for os, at de ting vi modtager, ikke bare ender i kasser i kælderen og bliver gemt og glemt,” hedder det fra Ø-arkivet.

Årsskriftet henvender sig til alle, der interesserer sig for Bornholms historie. Artiklerne spænder bredt både i tid og rum. I årsskriftet findes blandt andet

en artikel om Nicolai Stibolt, bagersønnen fra Rønne, der rejste på de syv have og endte sine dage som fremstående arkitekt i Nagasaki. I årsskriftet kan man også læse om en interessant brevsamling fra Stenseby, der efter at have ligget trygt og godt i et chatol i mange år nu er kommet frem i dagens lys. Brevene vidner om livet på Bornholm i 1870’erne set gennem ungdommens øjne.

Der er også artikler om Arbejdslejren i Almindingen og restaurant Hytten på havnen i Rønne, som mange sikkert husker endnu. I en artikel ser man nærmere på skibet ”Reinholdt”, der i 1930’erne kom til Listed. Det viste sig nemlig, at skibet ikke kun sejlede med fisk. Og i en anden artikel gælder det de kagebøger, der er i samlingen, og som vidner

om bornholmsk madkultur i flere samfundsklasser. Man kan også læse om russerne på Bornholm i 1940’erne og amatørfotografen fra Olsker, der dokumenterede livet på et husmandssted i 1920’erne.

Hensigten med årsskriftet er at vise årets gang på arkivet. Desuden fungerer årsskriftet som opslagsværk, idet der bagerst er en oversigt over samtlige arkivalier, der er tilgået arkivet i 2021. Den er god at orientere sig i, hvis man vil følge med i, hvordan Ø-arkivets samling vokser måned for måned.

Årsskriftet kan købes på Bornholms Ø-arkiv for 100 kr. samt hos William Dam i Rønne, Bergman Bog & Idé i Nexø og Olivarus i Svaneke.

**Sæt
annoncen
i Klippeøen
- den gode
kontakt**

LEHNSGAARD KOLDPRESSET RAPSOLIE

Fremstillet af den fineste afskallede raps.
Dyrket i bornholmsk muld af bornholmske landmænd.
Ren og sund kvalitet til dressing, stegning,
bagning - og grill. Prøv også krydderolierne
og den nye økologiske rapsolie.

Spørg efter den i din butik.
Se mere på
www.lehnsgaard.dk
- eller ring på tlf. 2323 6171

Bornholmerbussen

Linje 866

Daglige afgange:

Ballerup Station • Hovedbanegården • Ystad • Rønne

Pladsbestilling: **4468-4400**

www.graahundbus.dk

Altid bornholmer

Følg med i hvad der sker i din hjemstavn.

Abonner på Bornholms Tidendes e-avis og få adgang til:

- Bornholms Tidende som e-avis seks dage om ugen.
Kan læses på PC, tablet og smartphone.
- Lukkede artikler på www.tidende.dk
- Bornholms Tidendes arkiv helt tilbage til den første avis fra den 3. juli 1866.

RABAT

Er du medlem af Bornholms Hjemstavnsforening får du 30% rabat på de første 3 måneder.

Kontakt abonnementsafdelingen på tlf. 5690 3000 eller
[mail abonnement@bornholmstidende.dk](mailto:abonnement@bornholmstidende.dk)

Det med småt: Rabatten ydes ikke til husstande, der har haft abonnement på Bornholms Tidende indenfor de sidste 6 måneder.

Bornholms Tidende

Tråden i bornholmernes historie

AKTIVITETSKALENDER

KØBENHAVN:

Søndag den 6. februar kl. 13.30: Bankospil

Søndag den 6. marts kl. 13.30: Bankospil,

Lørdag den 19. marts kl. 13: Generalforsamling.

HILLERØD:

Lørdag den 5. marts: Jubilæumsfest.

Søndag den 27. marts kl. 13: Generalforsamling.

HELSINGØR:

Søndag den 6. marts kl. 14: Leila Lindén.

April: Borgerkroen, Helsingør.

ROSKILDE:

Intet fastlagt arrangement.

NÆSTVED:

Søndag den 20. februar kl. 13: Fastelavnsarrangement.

Søndag den 27. marts kl. 13: Cykelmuseum og generalforsamling.

FYN:

Fredag den 11. marts kl. 18.30: Generalforsamling.

JYLLAND:

Lørdag den 26. februar kl. 13.30: Generalforsamling.

Indmeldelsesblanket

Undertegnede ønsker at blive medlem i hjemstavnsforeningen i
København - Helsingør - Hillerød - Roskilde - Næstved - Fyn - Jylland

NAVN: _____

ADRESSE: _____

TLF.: _____ FØDESTED: _____

Fødselsdato: __MD: __ÅR: __ Fødenavn: _____

☐ Mine runde dage må omtales i KLIPPEØEN og Bornholms Tidende

Indsendes til Bent Christiansen, Sognevangen 2A, Sengeløse,
2630 Taastrup. Tlf. 22643604. Ønsker du ikke at klippe i bladet så
skriv kuponen af. Eller send oplysningerne til:

bent_christiansen@mail.dk

Redaktionen sluttet 15. januar 2022
Deadline næste nr.: 7. marts 2022